

УДК 636.4.09:618.14-002

ЕФЕКТИВНІСТЬ КОМПЛЕКСНОЇ ТЕРАПІЇ ПРИ ЕНДОМЕТРИТАХ У СВИНОМАТОК В УМОВАХ ПРИВАТНОГО СЕКТОРУ

Розум Є.Є., к. вет. н., доцент
ORCID iD: 0000-0003-1085-6462
Морозов М.Г., к. вет. н., доцент
ORCID iD: 0000-0001-8037-6291

Одеський державний аграрний університет, м. Одеса, Україна

Актуальність теми. Суттєві збитки свинарству наносять захворювання, які обумовлюють розлади відтворної функції свиноматок, питома вага яких значно зростає. Особливо зростає відсоток незаразної патології органів статеві системи. Серед патологій, яка найчастіше реєструється у свиноматок, найбільша питома вага припадає на порушення функції органів статеві системи та молочної залози, яка коливається в межах 21-26%, але перебіг їх часто є субклінічним [1,2].

З метою проведення своєчасної терапії і заходів профілактики різноманітних розладів відтворної функції свиней, потрібні і відповідні знання особливостей фізіології розмноження і заходів профілактики різноманітних розладів відтворної функції свиней. Це дозволить в оптимальних умовах їх годівлі і утримання збільшити кількість отриманого приплоду, а при відхиленнях окремих параметрів від фізіологічної норми, застосовувати ефективні засоби впливу на статеву функцію свиноматок [3].

Сучасні наукові дані вітчизняних і зарубіжних вчених дозволяють підняти на новий, більш високий рівень розвиток свинарства і створити передумови для швидшого росту виробництва свинини в Україні.

В даний час до кінця не вивченими залишаються питання розповсюдження різних форм післяродового ендометриту у свиноматок, своєчасної і особливо ранньої діагностики цієї патології, а також застосування ефективних методів і фармакологічних засобів терапії при гострому післяродовому ендометриті в перші 2-3 доби після опоросу з урахуванням їх екологічної безпеки для людей і навколишнього середовища [4,5].

Метою роботи було вивчити ефективність комплексної терапії при гострому післяродовому ендометриті у свиноматок в умовах приватного сектору.

Матеріали і методи. Дослідження проводили на свиноматках: основних і перевірювальних, хворих на гострий післяродовий ендометрит. З метою визначення ефективності комплексної терапії при гострому

післяродовому ендометриті у свиноматок провели експериментальний дослід на 2-ох групах свиноматок по 5 свиноматок в кожній. Всього в досліді були 10 свиноматках великої білої породи різного віку (з 1 -5 опоросом). В дослід включали свиноматок з гострим гнійно-катаральним ендометритом.

Клінічна оцінка статевої системи свиноматок включала визначення стану слизових оболонок, характеру слизу з піхви, а також вивчення характеру і строків виділення лохій.

Свиноматок дослідної групи лікували за схемою: на початку лікування в/матково 100 мл 3% -го розчину перекису водню одноразово, через 2 години брєвіколіну 1,0% р-ну в/м в дозі 2мл дворазово з інтервалом 48 год., через 4 години в/матково інфертин СТ 5 г розчиненого в 200 мл розчинника, повторно через 72 години. + в/м дінолітик 2 мл одноразово.

Свиноматок контрольної групи лікували за схемою: 30 % суспензія неопену в дозі 0,1мл/ кг маси дворазово з інтервалом 24 год., в/м дінолітик 2 мл одноразово.

В подальшому реєструвати: кількість введень препаратів. Відсоток одужавши, термін одужання, заплідненість від першого осіменіння і збереженість приплоду до відлучення.

Результати. Динаміку післяродової патології у свиноматок приватного сектору с. Марьянівка Одеського району Одеської області вивчали впродовж останніх 2 років (2021-2022 рр.) за результатами аналізу обліково-звітної документації та акушерської диспансеризації свиноматок після опоросу. Отримані результати наведені в таблиці 1.

Таблиця 1.

Динаміка післяродової патології у свиноматок

Показники	роки	
	2021	2022
1. Опоросилося свиноматок, голів	48	63
2. Виявлено хворих на ендометрит, %	25,0	30,2
в т.ч.		
-катаральний ендометрит, %	25,0	15,8
-гнійно-катаральний ендометрит,%	50,0	73,7
-хронічний ендометрит, %	25,0	10,5

Аналізуючи дані таблиці видно, що післяродові ендометрити мають значне поширення і тенденцію до зростання у 2022 році по відношенню до 2021 року. Так, загальна кількість післяродових ендометритів у 2022 році реєструвалася у 30,2% свиноматок від загальної кількості тварин, які опоросилися протягом року. Це на 5,2% більше ніж у 2021 році.

При диференціальній діагностиці післяродових ендометритів нами встановлено, що найбільше поширення має гострий післяродовий гнійно-

катаральний ендометрит, який діагностовано у 50,0% свиноматок у 2021 році та 73,7% випадків у 2022 році, що на 23,7% більше. Гострий післяродовий катаральний ендометрит діагностовано набагато рідше – 25,0% і 15,8% свиноматок відповідно рокам. Хронічний ендометрит нами діагностовано на 15-20 добу після опоросу у 25,0 -10,5% свиноматок.

В ході досліджу нами було проведено бактеріологічне дослідження секрету матки свиноматок, хворих на післяродовий гнійно-катаральний ендометрит. Отримані результати наведені в таблиці 2.

Таблиця 2.

Мікрофлора секрету з порожнини матки у свиноматок при гострому післяродовому ендометриті

Всього досліджено проб	Виділено мікрофлору, проб	в т.ч., %			
		Кишкова паличка	Стафілококи	Стрептококи	Змішана мікрофлора
10	100	60,0	40,0	30,0	40,0

З даних таблиці видно, що увесь досліджуваний матеріал був контамінований бактеріальною мікрофлорою. З 10 проб при гострому післяродовому гнійно-катаральному ендометриті домінуючою була кишкова паличка, що становило 60% випадків, друге місце посідали диплококи і стафілококи – по 40%, менше – стрептококи (30%). При виборі методів лікування свиноматок з гострим післяродовим гнійно-катаральним ендометритом ми надавали перевагу екологічно безпечним фармакологічним засобам з врахуванням стану організму в післяродовому періоді.

Результати лікування свиноматок, хворих на післяродовий гнійно-катаральний ендометрит наведені в таблиці 3.

Таблиця 3.

Терапевтична ефективність фармакологічних засобів при лікуванні свиноматок з ендометритом

Групи	Одужало		Середній термін одужання, діб	Запліднилося від 1-го осіменіння		Збереженість приплоду до відлучення, %
	голів	%		гол.	%	
дослідна	5	100,0	6,0±0,2	4	80,0	86,6
контрольна	4	80,0	8,4±0,28	3	60,0	80,6

З даних таблиці видно, що при застосуванні комплексної схеми терапії із застосуванням 3,0% р-ну перекису водню в/матково, брєвіколіну 1,0% р-ну, інфертину СТ в/матково та дінолітика показник одужання свиноматок склав 100% при середньому терміні одужання 6,0±0,2, що не

мало вірогідної різниці в порівнянні із застосуванням антибіотикотерапії неопену. Прояв статевого циклу за 10 діб після відлучення поросят становив 100%, але запліднилося від першого осіменіння лише 80,0%. Збереженість приплоду до відлучення становив 86,6%, що на 8,2% більше ніж при застосуванні неопену.

У контрольній групі, де для лікування застосовували антибіотикотерапію неопеном та дінолітиком в\м показник одужання склав 80,0%, що на 20,0% менше, ніж при комплексній терапії. Середній термін одужання становив $8,4 \pm 0,28$, запліднилося від першого осіменіння 60,0% свиноматок, що на 20,0% менше. Збереженість поросят до відлучення була нижче на 6,0% і становила 80,6%.

Висновки

1. Післяродовий ендометрит є поширеною патологією в умовах приватного сектору с. Саф'яни Одеського району Одеської області. Упродовж 2021-2022 р.р. він реєструвався в 27,6% свиноматок. 25,0-15,8% свиноматок хворіли на гостру катаральну форму та 50,0-73,7% - на гостру гнійно-катаральну.
2. При гострій гнійно-катаральній формі ендометриту в секреті з порожнини матки хворих свиноматок виявили змішану мікрофлору, що представлена кишковою паличкою, стафілококами, стрептококами та змішаною мікрофлорою.
3. Застосування 3,0% р-ну перекису водню, 1,0%-го розчину брєвіколіну, інфертину СТ та аналога простагландину $F_2\alpha$ – дінолітика при лікуванні свиноматок, хворих на гострий післяродовий гнійно-катаральний ендометрит, дозволяє отримати позитивний терапевтичний результат, що забезпечує високий відсоток одужання (100%) при середніх строках одужання 6,0 доби та заплідненості від першого осіменіння 80,0%.

Список використаних джерел

1. Вощенко І.Б. Динаміка річних показників причин і форм неплідності основних і перевірюваних свиноматок у спецгоспі з виробництва свинини // Зб. наук. праць Луганського НАУ. 2003. №27/39. С.18-23.
2. Гетья А.А., Рибалко В.П., Березовський М.Д. та ін. Свинарство – це вигідно. // Продуктивність тварин. Полтава, 2007. 15с.
3. Пономаренко В.П., Вощенко І.Б. Терапевтична ефективність застосування тканинного препарату ПДЕ при післяродовому ендометриті у свиней// Вісник Сумського Національного аграрного університету. 2003. №9. С.101–105.
4. Харенко М.І., Хомин С.П., Краєвський А.Й. та ін.. Фізіологія, патологія та біотехніка відтворення свиней: Монографія (Навчальний посібник) Суми: Козацький вал ВАТ «СОД», 2010. 412с.

5. Черненко А.А., Харенко М.І., Мусієнко І.Б. Проблема ендометриту у свиноматок. Діагностика та терапія // Ветеринарна медицина України. 2009. №11. С. 31-34.

УДК 619:612.75:636.7

ЕФЕКТИВНІСТЬ АУТОПЛАСТИКИ КІСТКОВОГО МОЗКУ ЗА ПСЕВДОАРТРОЗІВ У ДРІБНИХ ТВАРИН

Самойлюк В.В., к. вет. н., доцент

ORCID iD: 0000-0001-8400-8904

E-mail: samoluk1966@ukr.net

Писарева В.В., здобувачка вищої освіти

E-mail: viktoriapisareva852@gmail.com

Дніпровський державний аграрно-економічний університет,
м. Дніпро, Україна

Вступ. Останнім часом значного поширення набув травматизм серед собак і кішок, особливо це стосується переломів кісток [1, 2, 3]. Після їх оперативного лікування у дрібних тварин зустрічаються різного роду ускладнення, що пов'язані з помилками у застосуванні тих чи інших методик які призводять до тривалого незрошення відламків та утворення псевдоартрозів. В деяких випадках причинами ускладнень є порушення остеогенезу.

Як свідчать дані літературних джерел, посилювати остеогенез здатний кістковий мозок, що робить доцільним його використання для інтенсифікації процесів утворення кісткової тканини під час кістково-пластичних операцій [4]. У зв'язку з цим, визначення ефективності застосування кісткового мозку як в експериментальних, так і клінічних дослідженнях залишається актуальним.

За мету ставили визначення ефективності аутопластики губчастої кісткової речовини під час остеосинтезу за псевдоартрозів у дрібних тварин.

Матеріал і методи. Матеріалом для досліджень слугували собаки та кішки у яких були зареєстровані псевдоартрози. Клінічний огляд тварин здійснювали за класичними методами. В цей час основна увага приділялася анамнестичним даним, симптомам хвороби та рентгенологічній діагностиці. Особливо враховували специфічні порушення динамічної і статичної функції кінцівок за їх активного, пасивного і вимушеного положення. Під час аналізу клінічних ознак звертали увагу на крепітацію, укорочення сегменту, патологічну рухливість ушкодженої ділянки та кісткових відламків. Враховували відсутність спирання на кінцівку або